

AGROERDÉSZETI RENDSZER: LEGELTETETT FÁS RENDSZER

Alapítás éve	1995
Specializáció	Húsmarha, szántóföldi növénytermesztés, gyümölcsstermesztés. Rövid láncú értékesítés.
Gazdaság területe	50 ha
Foglalkoztatottak száma	A farmon egy együttműködési megállapodás szerint 10 munkás dolgozik időszakosan, más farmokkal megosztva. Feladataik: mezőgazdasági munkák, feldolgozás, értékesítés.
Agroerdészeti módszerek bevezetése	2014-ben állami támogatással, 1994-ben támogatás nélkül.
Helyszín	Sint-Truiden België
Weboldal	www.natlandhoeve.be www.kortwegnatuur.be

A Natlandhoeve farmon szarvasmarha-tenyésztéssel, szántóföldi növénytermesztéssel és gyümölcsstermesztéssel foglalkoznak, bár amennyire csak lehetséges, az állattenyésztésre összpontosítanak, mivel ez a legjövedelmezőbb. A szarvasmarhákat füves legelőkön és a normál gyümölcsösben is legeltetik. Ennek a keretrendszernek képezi lényeges elemét az agroerdészet, illetve a marhatenyésztés és a fatermesztés kombinálása.

A gazdálkodót mindig is nagyon érdekelték a fák és azok fejlődése. A környéken mindig is sok gyümölcsfa volt. Gazdálkodását egy 0,6 ha-os farmmal indítva érdekes lehetőségnek tűnt, hogy normál gyümölcsösben legeltetve szerezzen legelőterületet az állatoknak. Az itteni földek drágák és nagyon termékenyek. Sok területet foglalnak el az alacsony törzsű alma- és körteültetvények és a szántóföldek. A gazdaság 1995-ben a húsmarhák tartásával, a hús közvetlen értékesítésével kezdte működését, és fokozatosan növelte területét a marhák legeltetésére szolgáló sok természetes gyepterülettel. Amikor számos jobb földterületet vásároltak háztelkeként a gazdaság körül, hamarosan felmerült a gondolat, hogy ezeken a területeken fákat ültessenek. Ezt követte a hivatalos lehetőség: az agroerdészeti támogatás biztosítása.

Egyelőre még nem tapasztalható nagy változás. A fák növekednek, gondozásuk során ügyelnek rá, hogy szép, kiegyensúlyozott fákká válhassanak. A cél, hogy olyan mezőgazdasági rendszert hozzanak létre, amely nem igényel sok ráfordítást. Néhány tulajdonos, akiknek földjeit használjuk, azt kéri, hogy az ő földjeit is ültessük be fákkal és szántóföldi növényekkel.

- A gazdálkodó jól ismeri a fákat. Maga is végez metszést, oktatást is tart fákról, viszont nem volt még tapasztalata a dióval és gesztenyével.
- Megtanulta, hogy a diófáknak többféle fajtája van, hogy a fákat fiatalon érdemes ültetni, hogy a Juglans regia alanyra oltott fák a legjobbak. Hogy a fák igazán erősek. Hogy nagyon száraz viszonyok között a fák nyáron is nyugalmi állapotba kerülnek. Hogy a korai virágzású fák fagyérzékenyek.
- A dió nedvkeringése nagyon intenzív (gyökérnyomása magas), de így is van egy hosszú intervallum, amikor lehetséges a metszése.
- A gesztenye is erős fa, de termesztése nem egyszerű. A legjobb ősszel, lombhullás után mielőbb ültetni. A tavaszi ültetés mindenképpen nagyon kockázatos.

Az agroerdészeti módszer bevezetéséről általában: A gazdálkodó jól képzett, ő maga is tanít mezőgazdaságot és kertészetet. 55 éves, egész életében mezőgazdaságban és kertészetben dolgozott. Tehát rengeteg tapasztalattal rendelkezett. A diót és a gesztenyét egy agroerdészeti támogatási rendszer felhasználásával ültették. Az alma telepítését részben a telek tulajdonosa fizeti, részben európai támogatással valósul meg. A munkát tájvédelmi szempontból a Regionaal Landschap Haspengouw & Voeren koordinálta.

Fő képzettségek:

- A fák gondozásának elsajátítása (metszés, betegségek, stb.)
Megtanulni látni az értéket és megbecsülni a hozamot

AZ AGROERDÉSZETI RENDSZER KIALAKÍTÁSÁRA ALKALMAZOTT MÓDSZEREK

Dió: több fajtájú oltványt ültettek 10 x 20 m-es hálózatban egy marhalegelőre. A fákat törre vágott alanyra oltották. Az első gallyak 2,2 m magasságban jelennek meg. A fák mellé a fő szélirány oldaláról egy karó került, a fákat a karóhoz erősítették. A haladási irányt a parcella és nem a szélirány határozta meg. Minden fához 5 x 5 cm szembőségű nehéz gézhuzal kosár került. A kosárra szögesdrótot csavartak, hogy a szarvasmarhák ne dörgölözzenek a fához vagy a kosárhoz. Hosszabb távon az ültetési hálózatnak valószínűleg megfelelőbb lesz a 20 x 20 m. Az ültetést kézi erővel végezték. A fák ültetése 2014-ben és 2018-ban történt.

Gesztenye: a fák oltását 2,2 m magasságban végezték. A Dorée de Lyon fajtájú fákat 10 x 20 m-es hálózatba ültették egy marhalegelőre. A fák mellé a fő szélirány oldaláról egy karó került, a fákat a karóhoz erősítették. A haladási irányt a parcella és nem a szélirány határozta meg. Minden fához 5 x 5 cm szembőségű nehéz gézhuzal kosár került. A kosárra szögesdrótot csavartak, hogy a szarvasmarhák ne dörgölözzenek a fához vagy a kosárhoz. Az ültetést kézi erővel végezték 2014-ben és 2018-ban a dióval megegyező területen.

Alma: az ültetést 2,2 m magasra oltott fákkal végezték. Számos fát oltottak le közvetlenül a föld felett is egy jó törzsképző fajtaival, mivel sok almafajta nem ilyen, és ezáltal a fák nem lennének elég erősek. Számos erős régi fajta adaptálódott ehhez a régióhoz. Az ültetési hálózat 9 x 12 m. Ezt a területet már bizonyítottan 4. alkalommal telepítették újra (sorrendben: alma, szilva, cseresznye és most ismét alma), valószínűleg már több mint száz éve gyümölcsösként funkcionál. 2016 májusa és júniusa nagyon nedves volt. A cseresznyefák gyökerei elhaltak, így teljesen újra kellett telepíteni a területet. A rönkök egy fűrészüzembe kerültek. A vastagabb ágakat tűzifaként hasznosították. A vékony ágakat egy erős szárzúzóval feldarabolták. A tuskókat nagyrészt eltemették. A régi ültetőgödörökbe friss talajt helyeztek. Ily módon meg tudták őrizni az eredeti ültetési hálózatot. Cseresznye után nem szabad ismét cseresznyét ültetni, mert talajuntság lép fel. Az alma ültetése cseresznye után nem okoz ilyen problémát. A fákat 2018 és 2019 tavaszán ültették. Annak ellenére, hogy mindkét év nagyon száraz volt, a legtöbb fa megeredt. A fák környékét régi komposzttal takarták, hogy megakadályozzák kiszáradásukat. A fák védelme ugyanaz volt, mint a dió és gesztenye esetén. A fák külső sorába körtéket ültettek. A körték és a szegély között elegendő helyet kellett biztosítani egy karos traktornak. A terület szélére sövényt ültettek. A sövény nyírását gépi erővel tervezik végezni.

VESZÉLYEK/PROBLÉMÁK

- Belgiumban szükség lenne a dió és gesztenye megismertetésére és terjesztésére,
- a normál gyümölcsök régi természetstechnológiájának korszerűsítésére,
- a gyümölcs értékesítésére.
- A talajtípusnak megfelelő faj- és fajtaválasztás (mi az, ami már jó növekedést mutat a környéken).

Fontos a tapasztalatcsere, és hogy tanuljunk egymástól, mert így tudjuk fejleszteni és jobbá tenni tevékenységünket. Agroerdőgazdálkodást már nagyon régóta folytatnak, még ha ezt korábban nem is így nevezték. A gazdálkodó elégedett a farm utóbbi években végzett fejlesztésével, a továbbiakban nem tervez nagyobb változtatásokat, a mostani rendszert szeretné fenntartani.

FUTURE PLANS

Currently the future plans are just to see how successful the current agroforestry is and go on from there.

ZÁRÓ AJÁNLÁS

Szeressük a fákat!

Kérjünk tanácsot szakértőktől, ültessünk, aztán tökéletesítsük tudásunkat. Miközben tanulunk, a fák már növekednek.

A gazdálkodó tanácsa:

"Fontos az erőteljes hajlandóságú, de az [agroerdészettel kapcsolatos] ismeretekkel nem rendelkező emberek támogatása."

KULCSSZAVAK

szarvasmarha, dió, gesztenye, alma, gyümölcs értékesítés

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

